Voorbereiding interview AT5

Belangrijk:
- Benadrukken urgentie dat landelijk actie moet worden ondernomen
- Die actie zit op financiën maar ook op sturingsmogelijkheden voor de netbeheerders, met name op het terugdringen van het beslag dat grootverbruikers op het net leggen.

Kernboodschap:

- We staan als stad voor enorme opgaven. We moeten complete, nieuwe wijken bouwen met naast woningen óók scholen, winkels, kantoren en bedrijfsruimtes. En we moeten een ingrijpende energietransitie vormgeven. Beiden vragen veel van ons elektriciteitsnet.
- We maken ons daarom grote zorgen om de toekomstbestendigheid van het net. De knelpunten die nu in Amsterdam ontstaan, dreigen ook te ontstaan op andere plekken in Nederland. Dat vraag om actie op nationaal niveau.
- Amsterdam doet een dringend beroep op het kabinet om meer financiële middelen waarmee netbeheerders het elektriciteitsnet op tijd kunnen uitbreiden, zodat een herhaling van de situatie zoals die nu is ontstaan voorkomen kan worden.
- Maar we moeten er ook voor zorgen dat netbeheerders meer regie en sturingsmogelijkheden in handen krijgen om energiebesparing bij grootverbruikers van stroom af te dwingen. Het huidige systeem waarbij netbeheerders iedereen moeten aansluiten die zich meldt, ongeacht hun verbruik, is niet langer houdbaar.

Q&A

Wat zijn de volgen van de afkondiging van Liander op dit moment nu precies voor Amsterdam?
De exacte gevolgen worden op dit moment nog in beeld gebracht, als het gaat om welke ontwikkelingen worden precies geraakt. In Buiksloterham is de situatie zo dat nieuwe grootverbruikers niet meer aangesloten kunnen worden. Gelukkig zit woningbouw al in de planning bij Liander, waardoor woningen die daar natuurlijk volop worden gebouwd kunnen worden aangesloten. In het westelijk Havengebied is de situatie ook kritiek, daar kijkt Liander naar tussentijdse oplossingen waarbij vraag en aanbod van elektriciteit beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

De situatie is ernstig, dreigt dit probleem op andere plekken in de stad?
Ja, op veel plekken in de stad is de situatie zorgelijk. De ontwikkelingen gaan snel en het uitbreiden van het netwerk kost tijd. Naast het beroep dat wij doen op het kabinet, kijken wij intussen samen met Liander of er innovatieve oplossingen zijn om deze knelpunten op te lossen.

Betekent dit dat de stad op slot gaat? Is dit de volgende bouwstop?
In de huidige situatie kan woningbouw nog steeds doorgang vinden. Het heeft vooralsnog alleen impact op een specifieke industriële ontwikkeling. Desalniettemin moeten we goed vinger aan de pols houden, ook op andere plekken in de stad is de situatie mbt het elektriciteitsnet zorgelijk. Vandaar ook onze oproep aan het rijk: help de netbeheerders met voldoende financiële middelen zodat we tijdig kunnen anticiperen op de toenemende vraag en geef hen meer sturingsmogelijkheden.

Wat kan Amsterdam zélf doen om bij te dragen aan een oplossing, behalve de bal bij het rijk te leggen?
Amsterdam werkt samen met Liander en die samenwerking wordt komende tijd geïntensiveerd. Wat Amsterdam bijvoorbeeld kan doen is Liander helpen bij het vinden van ruimte voor de benodigde infrastructuur. Want het verzwaren van het elektriciteitsnet is ook iets wat letterlijk ruimte kost.

Liander zegt dat ze aan nieuwe grootverbruikers ook in het Havengebied op korte termijn al nee moeten verkopen, en nieuwe initiatieven die aangesloten willen worden lang moeten wachten. Daar zeggen jullie niks over. Hoe ziet Amsterdam dit?
Wij gaan graag (samen met Liander) eerst op zoek naar de mogelijkheden die er zijn om de ontwikkeling en verduurzaming van de stad door te kunnen laten gaan. Er kunnen nog zaken versneld worden, innovatieve toepassingen worden gebruikt, partijen in Amsterdam kunnen ons helpen bij het reduceren van hun vraag en we vragen ook het Rijk om ons te helpen. Nee verkopen is wat ons betreft een laatste redmiddel.

Komen we straks in een situatie waarin we moeten gaan kiezen wat we belangrijker vinden: duurzaamheid of woningen?
Ook hiervoor geldt: eerst doen wat er mogelijk is om niet te moeten kiezen. We zien graag dat er eerst regie gevoerd kan worden op de ontwikkeling van grootverbruikers in de stad en het beslag dat zij leggen op het elektriciteitsnetwerk. Ter vergelijking: een grootverbruiker kan voor tussen de 30 tot wel 100 megawatt beslag leggen op het elektriciteitsnet. Dat komt neer op tussen de 10.000 tot 50.000 huishoudens. Dus het is heel belangrijk om eerst eens naar die grootverbruikers te gaan kijken.

Komt dit probleem niet omdat Amsterdam veel te veel wil op het gebied van duurzaamheid?
In Amsterdam komen alle ontwikkelingen samen. We nemen onze verantwoordelijkheid om uitvoering te geven aan nationale opgaven zoals de economische ontwikkeling van het land, woningbouwopgave én de verduurzaming. Het klopt dat het gebruik van warmtepompen en laadpalen meer beslag legt op het elektriciteitsnet, maar we zien gelukkig dat aan de opwek kant (dus zonnepanelen en windmolens) het net in Amsterdam daar goed op is toegerust.

Wat betekent dit voor de Amsterdamse plannen om opwek van zon en windenergie flink te verhogen? Past dit allemaal wel op het net?
De snelle groei van schone energie is geen aanleiding voor dit probleem. Dit kan juist snel groeien omdat in Amsterdam het netwerk hier al goed op is toegerust. In Amsterdam zit het probleem echt aan de vraagkant.